

Statenvoorstel 14/15 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : n.v.t.
PS-vergadering : 6 februari 2015

Onderwerp

Besluitvorming PAS en Motie 43

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738916

PS: 3775588

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

GS zijn voornemens in te stemmen met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Aan PS wordt voorgesteld geen bezwaar te hebben tegen instemming met de PAS, mits in het PAS-programma een aanvullende tekstpassage over een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij onbedoelde (neven)effecten wordt opgenomen. In dit Statenvoorstel wordt aangegeven op welke wijze door GS uitvoering is gegeven aan Motie 43 die op 14 november 2014 is aangenomen in PS.

Het voorstel

1. Geen bezwaar te hebben tegen het voornemen van GS om in te stemmen met de PAS

Aanleiding

Op 14 november 2014 is Motie 43 aangenomen waarbij het college is opgedragen om:

1. Bij de overwegingen om op 18 november 2014 al dan niet in te stemmen met de terinzagelegging van de concept-PAS het criterium "haalbaar en betaalbaar" expliciet mee te nemen;
2. Bij het kabinet z.s.m. kenbaar te maken dat Brabant niet van plan is in te stemmen met de PAS als deze leidt tot een resultaatsverplichting die de provincie niet waar kan maken.

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738916

PS: 3775588

In (de voorbereiding van) het bestuurlijk overleg met de provincies, EZ en I&M (19 december 2014), waarin is besloten de PAS op 10 januari 2015 ter inzage te leggen, is de resultaatsverplichting aan de orde gesteld en aangedrongen op een inspanningsverplichting. Er is echter geen steun voor het standpunt van Noord-Brabant bij de andere provincies. Mogelijke risico's worden deels wel herkend, maar er is voldoende vertrouwen en men is niet bereid hier nu actie op te ondernemen.

Noord-Brabant is niet voor de ter inzagelegging van de PAS gaan liggen, maar gedeputeerde Van den Hout heeft - conform de motie van de Staten - aangegeven dat hieraan geen enkele garantie ontleend mag worden voor het standpunt van de provincie over instemming met de PAS.

In overleg tussen Rijk, IPO en Noord-Brabant is een oplossing gevonden in een aanvullende tekstpassage in het PAS-programma. In deze tekstpassage worden verantwoordelijkheden nader geduid, waardoor de risico's voor de provincie(s) zoveel mogelijk worden beperkt. Hiermee heeft het college alles gedaan wat in haar macht ligt om te voldoen aan de opdracht in Motie 43.

Gezien de landelijke planning van de PAS (3 februari informatiebijeenkomst Noord-Brabant, 4 februari Algemeen Overleg Tweede Kamer) is het essentieel dat op korte termijn duidelijkheid is over het standpunt van Noord-Brabant inzake de PAS en Motie 43.

Op 20 februari 2015 eindigt de terinzagelegging. Snel daarna zal ook het verzoek komen van het Rijk om in te stemmen met de PAS. Voordat daarmee ingestemd wordt, hecht het college er aan dat PS zich hierover uitspreken.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om in te stemmen met de PAS. Provinciale Staten hebben vanuit haar kaderstellende rol hierover een motie aangenomen.

Doel

Het doel is instemming met de PAS, waarbij de financiële en maatschappelijke risico's voor de provincie zoveel mogelijk worden beperkt.

Argumenten

1.1. Niet instemmen met de PAS is geen optie

De PAS is een gezamenlijk programma van het Rijk en de provincies. Rijk en provincies trekken hierin samen op. De PAS treedt ook alleen in werking als alle provincies instemmen. Dit betekent wel dat wanneer Noord-Brabant niet instemt en de PAS dus niet kan worden vastgesteld dit alle partijen treft, waaronder de andere elf provincies. Dit zal leiden tot veel onbegrip, omdat de andere provincies hebben aangegeven de resultaatsverplichting aan te willen gaan en ook afhankelijk zijn van de PAS.

Ook bij de maatschappelijke organisaties, waaronder waterschappen, terreinbeherende organisaties, milieuorganisaties, en de sectoren verkeer, industrie en veehouderij zal dit leiden tot zeer veel onbegrip.

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738916

PS: 3775588

1.2 De natuur is gebaat bij de PAS

Door de PAS wordt verdere verslechtering van waardevolle natuur voorkomen. Er is een garantie dat noodzakelijke herstelmaatregelen in en rond de Natura2000-gebieden worden genomen. Ook worden landelijk aanvullende maatregelen genomen om de uitstoot van ammoniak uit de veehouderij te verminderen.

1.3 Door de PAS ontstaat ruimte voor economische ontwikkelingen

De PAS biedt ruimte voor economische ontwikkelingen die gepaard gaan met de uitstoot van stikstof. Zonder PAS dreigen economische ontwikkelingen op het gebied van veehouderij, verkeer en industrie te stagneren, omdat geen toestemming kan worden verleend in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Een investering in natuur is in de PAS een investering in economie.

1.4 De PAS vereenvoudigt de vergunningverlening

De vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is, mede door steeds nieuwe uitspraken van de Raad van State in beroepsprocedures, complex. In Brabant en ook in andere provincies is sprake van een forse werkvoorraad aan vergunningaanvragen. Door de PAS wordt de vergunningverlening voor de provincie als bevoegd gezag en voor de initiatiefnemer sterk vereenvoudigd.

1.5 De PAS leidt tot lagere kosten en minder bureaucratie voor initiatiefnemers

Op dit moment (zonder PAS) is het aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat hij voldoet aan de eisen van de Natuurbeschermingswet. Dit is een zware bewijslast, waar veel kosten en moeite voor de initiatiefnemer mee gemoeid kunnen zijn, vanwege het opkopen van salderingsrechten of het laten uitvoeren van een ecologisch onderzoek. Door de PAS is dit niet meer nodig.

1.6 De provincie zal niet worden gehouden aan het onmogelijke

Op basis van de afspraken in het kader van de monitoring en bijsturing van de PAS treden de partijen met elkaar in overleg, wanneer afgesproken maatregelen niet (tijdig) kunnen worden uitgevoerd.

1.7 Door een, naar aanleiding van Motie 43, aanvullende tekstpassage in het PAS-programma worden de risico's voor de provincie zoveel mogelijk beperkt.

Om er voor te zorgen dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid op het moment dat zich onbedoelde effecten voordoen is afgesproken om een aanvullende tekstpassage op te nemen in het PAS-programma.

De tekstpassage luidt als volgt:

‘Indien zich bij de uitvoering van het PAS-programma onverhoopt situaties voordoen waarin de provincie(s) of andere partijen worden geconfronteerd met onbedoelde maatschappelijke en/of financiële (neven)effecten als gevolg van (de uitvoering van) het programma, dragen en nemen Rijk en provincie(s) gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een oplossing die voor alle partijen redelijk en aanvaardbaar is.

In ieder geval bij de eerstkomende evaluatie van het Natuurpact in 2016 of zoveel eerder als één van de partijen hier aanleiding toe ziet, zal worden getoetst of er sprake is van onbedoelde (neven)effecten en bespreken partijen de gezamenlijke oplossing.’

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738916

PS: 3775588

Kanttekeningen

1.1 De PAS kan mogelijk leiden tot een financieel tekort voor de uiteindelijke realisatie van de volledige EHS

Een belangrijke pijler van de PAS is de uitvoering van herstelmaatregelen ter verbetering van de waterhuishouding in de Natura2000-gebieden. Hiervoor is op korte termijn (veel) grond nodig. In sommige gevallen zal dit ook niet zonder inzet van het onteigeningsinstrumentarium mogelijk zijn. Een resultaatsverplichting op de PAS kan er toe leiden dat er uiteindelijk een mogelijk tekort ontstaat wat ten koste kan gaan van volledige realisatie van de rijks-EHS in 2027.

Financiën

Aan dit statenvoorstel zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Europese en internationale zaken

De PAS is gericht op het nakomen van Europese verplichtingen op het gebied van de bescherming van waardevolle natuur. Op grond van het Natuurpact kan Noord-Brabant alleen verantwoordelijk worden gesteld voor het niet halen van de internationale doelen als de rijksmiddelen hier niet voor worden ingezet.

Planning

Het Rijk (EZ) is trekker van de PAS en stelt de landelijke planning op. Uiterlijk in maart 2015 zal EZ aan de provincies formeel de vraag voorleggen om in te stemmen. Motie 43 plaatst Noord-Brabant echter in een bijzondere positie en maakt agendering in PS op 6 februari 2015 urgent.

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738916

PS: 3775588

Bijlagen

Motie 43

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: E.A.P. Wieman, ewieman@brabant.nl, (073) 680 88 51
Cluster Natuur en Milieu/Afdeling Strategie en Beleid en Advies